

2021-01-29

Sektionen för infrastruktur och fastigheter
Ulrika Palm

Europeiska Kommissionen

EU-samråd - Koldioxidutsläpp från person- och skåpbilar – översyn av normerna

Sammanfattning

- SKR anser att det är positivt med en långsiktig inriktning för minskade utsläpp och skärpta mål om utsläpp för såväl personbilar som skåpbilar/lätta lastbilar, och att det ligger i linje med Sveriges ambition om 70 % minskning av utsläpp från transportsektorn till 2030 (jämfört med 2010).
- SKR anser att EU:s regelverk om utsläpp behöver vara teknikneutrala och utgå från minskad klimatpåverkan ur ett livscykelperspektiv, hållbar resursutvinning och förbättrad luftkvalitet som helhet.
- SKR anser att hänsyn måste tas till svenska förhållanden och svensk geografi när normer och lagstiftning upprättas.
- SKR anser att EU generellt behöver respektera och tillvarata kommunernas och regionernas roll och förutsättningar för transportsektorns omställning vid utformning av lagstiftning och styrmedel.

Sveriges Kommuner och Regioners ställningstagande

Den Europeiska kommissionen efterfrågar synpunkter från berörda parter inför den översyn som sker av normerna för koldioxidutsläpp från personbilar och skåpbilar/lätta lastbilar. Normerna finns i EU:s förordning om koldioxidnormer för personbilar och lätta lastbilar som antogs 2019. Sveriges kommuner och regioner (SKR) svarar härmed på samrådet.

SKR är medlems- och arbetsgivarorganisation för Sveriges samtliga kommuner och regioner. SKR verkar på medlemmarnas uppdrag och ska med utgångspunkt i den lokala och regionala demokratin stödja sina medlemmar. SKR bevakar såväl infrastrukturpolitiken som klimat- och energipolitiken, på både nationell och internationell nivå och verkar för att kommuner och regioners behov höras.

Långsiktig och skärpt inriktning för utsläppsminskningar

Det är mycket positivt att EU-kommissionen har höjt klimatambitionerna, både genom det långsiktiga målet om klimatneutralitet mot 2050 i den europeiska gröna given och i höjningen av klimatambitionen mot 2030 – ambitioner som också är helt nödvändiga för att EU ska kunna uppfylla sin del i Parisavtalet. Eftersom vägtransporterna står för en femtedel av de totala utsläppen av växthusgaser inom EU är det nu nödvändigt att snabba på omställningen i närtid av dessa transporter och de nuvarande normerna för

Sveriges Kommuner och Regioner

Post: 118 82 Stockholm, Besök: Hornsgatan 20

Tfn: växel 08-452 70 00, Fax: 08-452 70 50

Org nr: 222000-0315, info@skr.se, www.skr.se

koldioxidutsläpp för personbilar och skåpbilar/lätta lastbilar är inte tillräckligt skarpa för att klara det. I Sverige är ambitionen för transportsektorn att utsläppen ska minska med 70 % till 2030 (jämfört med 2010), något som ska uppfyllas genom en kombination av styrmedel och incitament för både fordon och bränslen – men också genom en omställning till ett mer transporteffektivt samhälle.

SKR anser att det är positivt med en skärpning av utsläppsnormerna för personbilar och lätta lastbilar eftersom de står för en stor andel av utsläppen från transportsektorn. Det är dock inte tillräckligt att bara införa krav för fordonens utsläpp utan även normerna för stads- och trafikplanering, samt mark- och transportanvändning måste förändras.

Teknikneutralitet

Sveriges kommuner och regioner strävar efter att uppfylla det svenska målet om att minska utsläppen från transportsektorn med minst 70 procent till 2030. I många fall har redan investeringar gjorts för att klara detta, bland annat genom att satsa på biodrivmedel som utvinns från matavfallsinsamling och annat organiskt avfall, från restprodukter från skogsindustrin m m för fordon inom kommunal och regional verksamhet. Det är därför viktigt att inte inriktningen mot minskade växthusgasutsläpp från transportsektorn riktas mot en särskild teknik som elektrifiering utan stödjer hållbart producerad energi som helhet, och att problematiska begränsningar i användning av och investeringar i sådana biodrivmedel därför undviks.

SKR anser att EU:s regelverk om utsläpp ska ha sin utgångspunkt i minskad klimatpåverkan ur ett livscykelperspektiv, hållbar resursutvinning och bättre luftkvalitet som helhet, och inte styra mot specifika tekniker.

Nordiska förhållanden

Sveriges stora avstånd mellan målpunkter, framför allt i de norra delarna av landet, samt ett delvis arktiskt klimat, skapar särskilda förutsättningar för transportsektorn här. Sverige kommuner och regioner har därför också helt andra förutsättningar för sina transporter än i många andra länder, inte minst genom att transportsträckorna blir längre och att det är långt mellan platser för laddning och tankning. Sveriges skogs- och jordbrukssektor är också viktiga basnäringar som har stora möjligheter att bidra till en hållbar och lokal produktion av förnybara energigrödor och annan förnybar råvara.

SKR anser att kommande normer för utsläpp behöver beakta svenska (nordiska) förhållanden utifrån både geografiska förutsättningar och tillgänglighetsaspekter.

Kommuners och regioners förutsättningar

Kommuner och regioner i Sverige är på många sätt drivande i den svenska omställningen av transportsektorn. Många kommuner och regioner har idag mer ambitiösa klimatmål än såväl Sverige på nationell nivå som EU. Beslut som fattas på

lokal och regional nivå driver på genom utveckling av fossilfri fordonsanvändning, upphandling av hållbara transporter, utveckling av gång- och cykelvänliga miljöer, stadsplanering som påverkar invånarnas vilja och möjlighet att välja bort bilen till förmån för kollektivtrafik och gång/cykel etc. Den lokala och regionala nivån är samtidigt beroende av beslut om investeringar, lagstiftning, styrmedel och incitament, beslut som sker på nationell nivå och EU-nivå, varför det är viktigt att det finns en förståelse för vad som är realiserbart på lokal och regional nivå. Kommunerna och regionerna behöver en långsiktig och tydliga inriktning som samtidigt inte styr på detaljnivå.

SKR anser att kommunernas och regionernas roll för omställningen till ett mer hållbart transportsystem samt deras behov av stöd i lagstiftning och styrmedel behöver respekteras och tillvaratas vid utformning av regler och lagstiftning.

Sveriges Kommuner och Regioner

Anders Knape
Ordförande